

KAROLINA NIEDZIELSKA

Zmiany w ZUS od 2022 r.

www.karolinaniedzielska.pl

Program szkolenia

1. Zmiany w zasiłkach i wypadkach

- nowe zasady zliczania okresu zasiłkowego przy ponownej niezdolności do pracy,
- nowe zasady ustalania podstawy wymiaru świadczeń,
- podwyższenie wymiaru zasiłku za okres niezdolności przypadającej na pobyt w szpitalu,
- skrócenie okresu zasiłkowego po ustaniu tytułu do ubezpieczeń społecznych,
- zasiłek chorobowy dla kobiet w ciąży po ustaniu zatrudnienia,
- zmiany w uprawnieniach do świadczeń z funduszu chorobowego dla osób prowadzących DG oraz osób z nimi współpracujących,
- elektroniczna zawiadomień,
- zmiany w uprawnieniach do świadczeń z funduszu chorobowego emerytów i rencistów,
- pozyskiwanie informacji przez ZUS jako niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń z funduszu chorobowego,
- zmiany w terminie wypłaty zasiłków przez ZUS,
- zmiana definicji wypadku zrównanego z wypadkiem przy pracy i wykazywanie go w ZUS IWA
- sukcesja praw do stopy procentowej składki
- rodzaj działalności według PKD

2. Zmiany w ubezpieczeniach społecznych

- zmiany zasad objęcia ubezpieczeniami wspólników spółek z o.o., jawnej, partnerskiej i komandytowej,
- obowiązek posiadania konta na PUE ZUS przez wszystkich płatników składek,
- zmiana w formie wniosków A1,
- zmiany w zasadach objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem emerytalnym, rentowym, chorobowym,
- zmiany dotyczące zadłużenia z tytułu składek,
- możliwość potrącenia należności z tytułu nieopłaconych składek ze świadczeń wypłacanych przez ZUS,
- zmiany w terminach przekazywania korekt dokumentów rozliczeniowych,

3. Sesja Q&A

- Dyskusja i zadawanie pytań.

Nieprawdziwe informacje

Na chwilę obecną oskładkowanie umów zlecenia i umów nienazwanych, do których stosuje się przepisy jak do umów zleceń pozostaje bez zmian.

ZUS nie będzie przejmować zasiłków do wypłaty niezależnie od wielkości płatnika.

Zmiany w przepisach zasiłkowych i wypadkowych

A large, stylized white quotation mark icon consisting of two thick, rounded shapes, positioned on the left side of the slide.

Zmiany w zliczaniu okresu zasiłkowego

Do okresu zasiłkowego wlicza się okresy poprzednich niezdolności do pracy, jeżeli przerwa pomiędzy ustaniem poprzedniej a powstaniem ponownej niezdolności do pracy nie przekraczała 60 dni. Do okresu zasiłkowego nie wlicza się okresów niezdolności do pracy przypadających przed przerwą nie dłuższą niż 60 dni, jeżeli po przerwie niezdolność do pracy wystąpiła w trakcie ciąży.

Case study

1) Pracownik chorował:

-od 01.03.2022 r. do 31.07.2022 r. – otrzymał wynagrodzenie chorobowe i zasiłek chorobowy za 153 dni

Ponownie chorował

-od 11.09.2022 r. otrzymał zasiłek chorobowy za 29 dni

Łączny okres zasiłkowy $153 + 29 = 182$ dni

2) Pracownica chorowała od 10.02.2022 r. do 09.03.2022 r.- 30 dni

Ponownie zachorowała od 05.04.2022 r. Niezdolność do pracy przypada na okres ciąży. Otwiera się nowy okres zasiłkowy.

“

Zmiany w długości okresu pobierania zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu do ubezpieczeń społecznych

Za okres niezdolności do pracy lub niemożności wykonywania pracy z przyczyn określonych w art. 6 ust. 2 przypadający po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego zasiłek chorobowy przysługuje nie dłużej niż przez 91 dni. Nie dotyczy to niezdolności do pracy, o której mowa w art. 11 ust. 2 pkt 2, oraz spowodowanej gruźlicą lub występującej w trakcie ciąży.

Case study

- 1) Pracownica w wieku 39 lat pracuje na podstawie umowy na czas określony od 01.09.2021 r. do 31.05.2022 r. Niezdolność do pracy została orzeczona od 15.04.2022 r. do...
 - od 15.05.2022 r. do 31.05.2022 r. - wynagrodzenie chorobowe za 16 dni,
 - od 1.06.2022 r. zasiłek chorobowy maksymalnie przez okres 91 dni
- 2) Pracownik w wieku 47 lat został zatrudniony na zastępstwo. Od 15.05.2022 r. przebywa na L4. W trakcie L4, z dniem 31.05.2022 r. do pracy powróciła osoba zastępowana. W związku z tym umowa rozwiązała się z uwagi na upływ okresu, na który była zawarta.
 - od 15.05.2022 r. do 31.05.2022 r. - wynagrodzenie chorobowe za 16 dni,
 - od 01.06.2022 r. zasiłek chorobowy maksymalnie przez okres 91 dni
- 3) Umowa o pracę z pracownikiem jest zawarta do 31.12.2021 r. Następnie w ciągu 14 dni od ustania tytułu do ubezpieczeń społecznych był pracownik zachoruje, a niezdolność do pracy będzie trwała co najmniej 30 dni. W takim wypadku okres pobierania zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia do 91 dni.

A photograph of a desk with a notebook, pencils, and greenery. The notebook is open, showing a page with the text "WRITING ON THE" and "e g". There are two pencils, one white and one black, lying on the desk. Green leaves are scattered in the top left corner. The background is a light gray surface.

Przepisy przejściowe

Zasiłki oraz świadczenie rehabilitacyjne, do których prawo powstało przed dniem 1 stycznia 2022 r., wypłaca się w wysokości, na zasadach i w trybie określonych w przepisach ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 2022 r., za cały okres nieprzerwanej niezdolności do pracy.

Case study

- 1) Umowa o pracę została rozwiązana 31.12.2021 r. Pracownik poniżej 50 roku życia choruje od 12.12.2021 r. do 31.05.2022 r.
- od 12.12.2021 do 31.12.2021 r. – wynagrodzenie chorobowe 19 dni,
 - po ustaniu stosunku pracy od 1.01.2022 r. do 31.05.2022 – zasiłek chorobowy za 151 dni

66

Zmiany w wyłączeniu prawa do zasiłku* po ustaniu tytułu do ubezpieczenia

Art. 13. 1. Zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy:

1. ma ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy;

Nowy przepis: 1a. Przepis ust. 1 pkt 1 stosuje się odpowiednio do osoby niezdolnej do pracy, która ma ustalone prawo do emerytury lub renty inwalidzkiej na podstawie ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 586 i 2320) lub ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 723 i 2320).

* dotyczy świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku wyrównawczego

Realizacja zasady równego traktowania świadczeniobiorców

1) Postanowienie SN z 28.03.2019 r., I UK 128/18, LEX nr 2650723.

Pobieranie policyjnej renty inwalidzkiej III grupy na podstawie art. 19 w zw. z art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawie 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, (...) nie wyłącza prawa ubezpieczonego do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego oraz prawa do świadczenia rehabilitacyjnego.

2) Wyrok SN z 26.03.2015 r., II UK 145/14, LEX nr 1678076.

Emerytura wojskowa nie wyłącza prawa do świadczenia rehabilitacyjnego (art. 18 ust. 7 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 159).

Wysokość zasiłku za okres pobytu w szpitalu

Uchylenie w art. 11 ust. 1 a i 1 b (70 % zasiłku za okres pobytu w szpitalu).

Miesięczny zasiłek chorobowy, z zastrzeżeniem ust.2, wynosi 80% podstawy wymiaru zasiłku.

Case study

- 1) Pracownik poniżej 50 roku życia choruje i przebywa w szpitalu w okresie od 10.11.2021 r. do 31.01.2022 r.
 - za okres 33 dni niezdolności do pracy otrzyma wynagrodzenie chorobowe w wysokości 80 %,
 - za pozostały okres do 31.01.2022 r. 70 % podstawy wymiaru zasiłku.
- 2) Pracownik powyżej 50 roku życia choruje i przebywa w szpitalu w okresie od 05.02.2022 r. 25.04.2022 r.
 - za okres 14 dni niezdolności do pracy otrzyma wynagrodzenie chorobowe w wysokości 80 %, następnie zasiłek chorobowy 80 %.

66

Zasiłek macierzyński

Art. 30

1. Zasiłek macierzyński przysługuje również w razie urodzenia dziecka po ustaniu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli ubezpieczenie to ustało w okresie ciąży:

1) **wskutek śmierci**, ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy;

2) z naruszeniem przepisów prawa, stwierdzonym prawomocnym orzeczeniem sądu.

3. Ubezpieczonej będącej pracownicą, której umowa o pracę **wygasła z powodu śmierci pracodawcy** lub z którą rozwiązano stosunek pracy w okresie ciąży z powodu ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy i której nie zapewniono innego zatrudnienia, przysługuje do dnia porodu zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego.

4. Ubezpieczonej będącej pracownicą zatrudnioną na podstawie umowy o pracę na czas określony, z którą umowa o pracę na podstawie art. 177 § 3 Kodeksu pracy została przedłużona do dnia porodu - przysługuje prawo do zasiłku macierzyńskiego po ustaniu ubezpieczenia.

66

Ustalanie podstawy wymiaru zasiłku

Podstawy wymiaru zasiłku nie ustala się na nowo, jeżeli między okresami pobierania zasiłków zarówno tego samego rodzaju, jak i innego rodzaju nie było przerwy albo przerwa była krótsza niż miesiąc kalendarzowy.

Wyrok SN z 5.04.2005 r., I UK 372/04, OSNP 2005, nr 21, poz. 343: „miesiąc” i „miesiąc kalendarzowy” – to dwa różne określenia języka prawnego. Zgodnie z zakazem wykładni synonimicznej nie można nadawać im znaczenia tożsamego. Nie zachodzą zaś żadne okoliczności szczególne, które usprawiedliwiałyby odstępianie od tego zakazu. Wniosek stąd, że okres trzech miesięcy kalendarzowych przewidziany w art. 43 ustawy, to okres obejmujący pełne kolejne nazwane miesiące, stanowiące trzy dwunaste części roku kalendarzowego. (Można tu dostrzec pewną analogię ze sposobem liczenia miesięcznych okresów wypowiedzenia umowy o pracę).”

Case study

Pracownik chorował:

-od 20.02. 2022 r. do 23.02.2022 r.

-od 07.03.2022 r. do 28.03.2022 r.

Podstawa wynagrodzenie chorobowego/zasiłku chorobowego za okres:

- od 20.02.2022 r. do 23.02.2022 r. - przeciętne miesięczne wynagrodzenie za okres 12 miesięcy poprzedzających niezdolność

Przy kolejnej niezdolności do pracy podstawa wymiaru zasiłku pozostaje ta sama, bowiem przerwa jest krótsza niż miesiąc kalendarzowy.

Dane pozykowane przez ZUS i termin wypłaty świadczeń

1) W celu ustalenia prawa do zasiłku i jego wypłaty Zakład Ubezpieczeń Społecznych ma prawo do przetwarzania danych i informacji niezbędnych do ustalenia prawa do zasiłków, ich wysokości, podstawy wymiaru oraz do ich wypłaty.

2. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w celu ustalenia prawa do zasiłku i jego wypłaty, może pozyskiwać dane i informacje w zakresie niezbędnym do ustalenia prawa do zasiłków, ich wysokości, podstawy wymiaru oraz do ich wypłat od ubezpieczonych oraz płatników składek, którzy są obowiązani bezpłatnie je udostępnić.

2) Płatnicy składek wypłacają zasiłki w terminach przyjętych dla wypłaty wynagrodzeń lub dochodów, a Zakład Ubezpieczeń Społecznych na bieżąco po stwierdzeniu uprawnień. Zasiłki te wypłaca się nie później jednak niż w ciągu 30 dni od dnia wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do ustalenia prawa do zasiłku.

Wypadek zrównany z wypadkiem przy pracy

Na równi z wypadkiem przy pracy w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej w okolicznościach innych niż określone w ust. 1, chyba że wypadek spowodowany został postępowaniem pracownika, które nie pozostaje w związku z wykonywaniem powierzonych mu zadań;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Wypadki zrównane wykazujemy w ZUS IWA.

Brak sukcesji stopy procentowej składki wypadkowej

Do stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe nie stosuje się odrębnych przepisów o sukcesji praw i obowiązków w przypadku przekształceń, łączenia się lub podziału płatników składek.

Wprowadzenie jasnej regulacji dotyczącej braku sukcesji stopy procentowej wysokości składki wypadkowej, co jest niezgodne z art. 27 ust. 1 ustawy wypadkowej, bowiem stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe ustala się na rok składkowy.

Ustalenie stopy procentowej składki wypadkowej w okresie przejściowym o uzyskaniu informacji o PKD

1. Stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe dla płatnika składek, o którym mowa w art. 28 ust. 2, któremu Zakład nie ustalił kategorii ryzyka z uwagi na brak obowiązku przekazywania informacji, o której mowa w art. 31 ust. 6, przez trzy kolejne, ostatnie lata kalendarzowe, wynosi tyle, co stopa procentowa określona dla grupy działalności, do której należy.
2. Jeżeli przed upływem terminu opłacania składek, określonego w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, płatnik składek, o którym mowa w ust. 1, nie zostanie ujęty w rejestrze REGON wraz z informacją o rodzaju działalności według PKD, stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe ustala się zaliczkowo w wysokości określonej w art. 28 ust. 1. Po ujęciu w rejestrze REGON informacji o rodzaju działalności według PKD płatnik składek jest obowiązany od początku roku składkowego skorygować stopę procentową składki do wysokości stopy procentowej określonej dla grupy działalności, do której jest zaklasyfikowany.

Brak prawa do świadczeń

1. Świadczenia (zasilek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne, zasilek macierzyński, zasilek opiekuńczy, w tym z ubezpieczenia wypadkowego) nie przysługują w razie wystąpienia w dniu powstania prawa do świadczenia zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, na kwotę przekraczającą 1% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie odrębnych przepisów, do czasu spłaty całości zadłużenia (2022 r. – 30,10 zł).
2. Prawo do świadczeń, przedawnia się, jeżeli zadłużenie, nie zostanie uregulowane w ciągu 6 miesięcy od dnia powstania prawa do świadczenia.

Zmiany w przepisach o ubezpieczeniach społecznych

Obowiązek założenia PUE ZUS

Art. 47 b. ZUS będzie doręczać wyłącznie w postaci elektronicznej na profilu informacyjnym założonym w systemie teleinformatycznym ZUS w terminie 7 dni od powstania obowiązków ubezpieczeniowych.

2. W przypadku niedopełnienia obowiązku, o którym mowa w ust. 1, profil informacyjny zakłada płatnikowi składek Zakład.

3. Płatnik składek jest obowiązany do utrzymania aktywnego profilu informacyjnego w systemie teleinformatycznym Zakładu w czasie prowadzenia z Zakładem rozliczeń z tytułu składek.

4. Płatnik składek, o którym mowa w ust. 2, jest obowiązany przekazać do Zakładu adres elektroniczny.

Art. 47c. Pismo, które jest doręczane do Zakładu w postaci elektronicznej na profilu informacyjnym założonym w systemie teleinformatycznym Zakładu, opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, podpisem osobistym albo wykorzystuje się sposób potwierdzania pochodzenia oraz integralności danych udostępniony bezpłatnie przez Zakład w systemie teleinformatycznym.

Przepisy wchodzi w życie od 01.01.2023 r.

Elektronizacja składania wniosków o wydanie zaświadczenia A1

1. Wniosek o dokument, o którym mowa w art. 19 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, zwany dalej „dokumentem poświadczającym”, jest zgłaszany do Zakładu w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, podpisem osobistym albo z wykorzystaniem sposobu potwierdzania pochodzenia oraz integralności danych udostępnionego bezpłatnie przez Zakład w systemie teleinformatycznym.
2. Dokument poświadczający Zakład wystawia w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, podpisem osobistym albo kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną Zakładu przez udostępnienie go na profilu informacyjnym osoby składającej wniosek, utworzonym w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład.

Przepis wchodzi w życie 01.04.2022 r.

Ubezpieczenia wspólników spółek: jednosobowych z.o.o., jawnej, partnerskiej, komandytowej

Wspólnicy jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki jawnej, partnerskiej lub komandytowej – od dnia wpisania spółki do Krajowego Rejestru Sądowego albo od dnia nabycia udziałów w spółce do dnia wykreślenia spółki z Krajowego Rejestru Sądowego albo zbycia wszystkich udziałów w spółce albo zbycia ogółu praw i obowiązków w spółce, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności przez spółkę zostało zawieszona na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.

Zmiany w zakresie nieterminowego opłacania składek na ubezpieczenie chorobowe

Rezygnacja z instytucji ustawiania z mocy ustawy dobrowolnych ubezpieczeń społecznych: emerytalnego, rentowego i chorobowego na skutek nieopłacenia składek w terminie.

Podleganie dobrowolnym ubezpieczeniom będzie następowało od dnia wskazanego w formularzu zgłoszeniowym do dnia wskazanego w formularzu wyrejestrowującym. A więc okresie od dnia zarejestrowania do dnia wyrejestrowania składki będą należne i dochodzone przymusowo.

Potrącenia należności z tytułu składek ze świadczeń wypłacanych przez ZUS

Składki oraz odsetki za zwłokę, koszty egzekucyjne, koszty upomnienia i dodatkowa opłata, zwane dalej „należnościami z tytułu składek”, nieopłacone w terminie podlegają potrąceniu ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych wypłacanych przez Zakład lub ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub egzekucji sądowej.

Ograniczenie składania korekt

Deklaracji rozliczeniowej i imiennego raportu miesięcznego płatnik składek nie może złożyć po upływie 5 lat od dnia, w którym upłynął termin opłacenia składek rozliczonych w tej deklaracji i w tym raporcie.

2. Do biegu terminu, o którym mowa w ust. 1, przepisów art. 24 ust. 5 i 6 nie stosuje się.

3. Po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, Zakład ewidencjonuje dane wyłącznie na kontach ubezpieczonych, w trybie określonym w art. 48b ust. 4, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, przepisów art. 24 ust. 2 i 6a–6f nie stosuje się.

5. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe może być zewidencjonowana na kontach ubezpieczonych wyłącznie na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu albo prawomocnej decyzji.

6. Przepisu ust. 5 nie stosuje się w przypadku, gdy podstawę wymiaru składek stanowi zadeklarowana kwota.

7. Zakład nie przyjmuje deklaracji rozliczeniowej i imiennego raportu miesięcznego złożonych po terminie określonym w ust. 1.

8. W przypadku korygowania imiennego raportu miesięcznego, w zakresie danych, o których mowa w ust. 6, płatnik składek składa wyłącznie ten raport, wypełniając jedynie pola, które ulegają zmianie, oraz dane identyfikacyjne płatnika składek oraz ubezpieczonego.

Dziękuję za uwagę